

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U001571

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 08-05-2025

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ключнікова Анастасія Максимівна

2. Anastasiia Klyuchnikova

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-8057-1310

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 191

Назва наукової спеціальності: Архітектура та містобудування

Галузь / галузі знань: архітектура та будівництво

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Архітектура та містобудування

Дата захисту: 27-05-2025

Спеціальність за освітою: Архітектура будівель і споруд

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 8389

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет будівництва і архітектури

Код за ЄДРПОУ: 02070909

Місцезнаходження: проспект Повітряних сил, буд. 31, Київ, 03037, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет будівництва і архітектури

Код за ЄДРПОУ: 02070909

Місцезнаходження: проспект Повітряних сил, буд. 31, Київ, 03037, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 67.07.11, 67.07.29, 67.07.03

Тема дисертації:

1. Еволюція образу православного храму Києва (X-XVIII ст.).
2. Evolution of the image of the Kyiv Orthodox Church (X-XVIII centuries)

Реферат:

1. У дисертації розглядається еволюція образу православного храму Києва давньоруської доби і доби бароко, історичні передумови, які зумовили формування образу церкви Києва на різних періодах, основні композиційні, планувальні, морфологічні характеристики. Це дозволило виявити спільне і відмінне між церквами різних періодів Київської Русі і бароко, порівняти між собою давньоруські і барокові храми і аргументувати прояви новаторства і регіональних особливостей. В першому розділі «СТАН ДОСЛІДЖЕННЯ ВИЗНАЧАЛЬНИХ ОЗНАК ПРАВОСЛАВНОГО ХРАМУ КИЄВА ПЕРІОДІВ X- XVIII ст.» проведено аналіз стану дослідження і внесок інших науковців, вплив зовнішніх чинників на формування образу православного храму Києва і визначено періодизацію розвитку православного будівництва в Києві (X- XVIII ст.). В другому розділі «МЕТОДОЛОГІЯ ТА МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ ВИЗНАЧАЛЬНИХ ОЗНАК ПРАВОСЛАВНИХ ХРАМІВ КИЄВА» визначено перелік наукових методів, які використано в дослідженні, створено теоретичні моделі об'єктів-

виразників храмових особливостей на різних періодах православного будівництва, проаналізовано пам'яткоохоронну діяльність із збереження пам'яток православної архітектури Києва. В третьому розділі «КОМПОЗИЦІЙНІ ОСОБЛИВОСТІ ПРАВОСЛАВНИХ ЦЕРКОВ КИЄВА X- XVIII ст.» досліджено такі аспекти: принципи композиційної побудови церков і соборів X- XVIII ст. (пропорції, метроритміка, силует, масштаб), планування, характерні конструктивні схеми. В давньоруській архітектурі відмічено поєднання візантійських канонів і регіональних особливостей. Навіть в такій основній рисі як багатокупольність між давньоруськими і візантійськими храмами були певні відмінності. В четвертому розділі «МОРФОЛОГІЧНІ ТА СЕМАНТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ФОРМ ХРАМІВ X- XVIII ст.» проаналізовано форми куполів періодів Київської Русі і бароко, елементи стін, особливості декору і поліхромії, а також вітчизняний реставраційний досвід.

2. The dissertation examines the evolution of the image of the Orthodox Church of Kyiv in the Old Russian and Baroque eras, the historical preconditions that led to the formation of the image of the Kyiv church in different periods, the main compositional, planning, and morphological characteristics. This made it possible to reveal the common and different things between the churches of different periods of Kievan Rus and Baroque, to compare ancient Russian and Baroque churches and to argue for the manifestations of innovation and regional features. In the first chapter, "STATE OF RESEARCH OF THE DISTINCTIVE SIGNS OF THE ORTHODOX TEMPLE OF KYIV IN THE PERIODS OF THE X-XVIII CENTURIES." an analysis of the state of research and the contribution of other scientists, the influence of external factors on the formation of the image of the Kyiv Orthodox Church, and the periodization of the development of Orthodox construction in Kyiv (X-XVIII centuries) were carried out. In the second chapter "METHODOLOGY AND METHODS OF STUDYING THE DISTINCTIVE CHARACTERS OF THE ORTHODOX CHURCHES OF KYIV" the list of scientific methods used in the research is defined, theoretical models of objects expressive of temple features at different periods of Orthodox construction are created, monument preservation activities for the preservation of monuments are analyzed Orthodox architecture of Kyiv. The composition and planning of ancient Russian churches according to the indicators of Byzantine architecture and the composition and planning of baroque churches according to the indicators of the European baroque were analyzed. In the third chapter "COMPOSITION FEATURES OF ORTHODOX CHURCHES OF KYIV X-XVIII CENTURIES." the following aspects were investigated: the principles of compositional construction of churches and cathedrals of the X-XVIII centuries. (proportions, metrorhythm, silhouette, scale), planning, characteristic construction schemes. In the fourth chapter, "MORPHOLOGICAL AND SEMANTIC CHARACTERISTICS OF THE FORMS OF THE TEMPLE OF THE X-XVIII CENTURIES." the forms of domes of the Kievan Rus' and Baroque periods, wall elements, features of decor and polychromy, as well as domestic restoration experience are analyzed.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Urakina A. Transformation of the church architectural composition of Ukraine in the 10th – 18th centuries as the theoretical basis of restoration. *Wiadomości Konserwatorskie / Journal of Heritage Conservation*, № 69/2022, pp. 15-25.
- Żychowska M., Chornomordenko I., Kravchenko I., Gnatiuk L., Dmytrenko A., Urakina A. Landscape design as the embodiment of sacred space: the influence of religious factors. *Landscape Architecture and Art* . № 21/2022, pp.115-123.

- M. Orlenko, I. Buzin, Y. Ivashko, A. Dmytrenko, D. Kuśnierz-Krupa, D. Mykhailovskyi, S. Belinskyi, A. Urakina. Reproduction and Restoration of Iconostases of Ukrainian Churches. International Journal of Conservation Science. Volume 14, Issue 2, June 2023, C. 511-526.
- Y. Ivashko, U. Shcheviova, L. Zolotar, O. Ivashko, A. Dmytrenko, A. Urakina, M. Początko, S. Rubtsova. Peculiarities of the “Provincial Secession” Style Development in Ukraine At the Beginning of the 20th Century and Modern Problems of Its Monuments Preservation In War Time. International Journal of Conservation Science. Volume 15, 2024, pp. 321-334.
- Ключнікова (Уракіна) А.М. Генеза композиції православних храмів Києва доби Київської Русі. Містобудування та територіальне планування. Вип. .87, 2024. С. 91-100. Фахове видання.
- Ключнікова (Уракіна) А.М. Зміна форм куполів православних церков Києва від доби Київської Русі до бароко. Просторовий розвиток. Вип.10, 2024. С. 94-105.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Івашко Юлія Вадимівна

2. Yulia V. Ivashko

Кваліфікація: д.арх., професор, 18.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-4525-9182

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет будівництва і архітектури

Код за ЄДРПОУ: 02070909

Місцезнаходження: проспект Повітряних сил, буд. 31, Київ, 03037, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Дмитренко Андрій Юрійович

2. Andrii Y. Dmytrenko

Кваліфікація: к. т. н., доц., 05.23.20

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-4757-5218

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка"

Код за ЄДРПОУ: 02071100

Місцезнаходження: Першотравневий проспект, буд. 24, Полтава, Полтавський р-н., 36011, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кушнеж-Крупа Домініка ...

2. Dominika Kuśnierz-Krupa

Кваліфікація: д. арх., професор, 18.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-1678-4746

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Краківська Політехніка ім. Тадеуша Костюшка

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження: ul. Warszawska 24, Krakow, 31-155, Польща

Форма власності: Державна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Товбич Валерій Васильович

2. Valeriy V. Tovbich

Кваліфікація: к.т.н., доц., 18.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-4794-4944

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет будівництва і архітектури

Код за ЄДРПОУ: 02070909

Місцезнаходження: проспект Повітряних сил, буд. 31, Київ, 03037, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Хараборська Юлія Олександрівна

2. Yuliia O. Kharaborska

Кваліфікація: к. арх., доц., 18.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-0308-1753

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет будівництва і архітектури

Код за ЄДРПОУ: 02070909

Місцезнаходження: проспект Повітряних сил, буд. 31, Київ, 03037, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Слепцов Олег Семенович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Слепцов Олег Семенович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Кочерга Олена Миколаївна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна